

Sykdomsavløsning: Forskrift om tilskot til avløysing ved sjukdom og fødsel mv

Vi opplever en del utfordringer når det gjelder sykdomsavløsningsordningen. Det er en del fallgrubber og feil som går igjen.

Helt først, hva er egentlig landbrukets sykdomsavløsningsordning?

- For det første, ordningen er et ekstra sikkerhetsnett rundt bonden, som gir mulighet til kostnadsrefusjon ut over sykepenger fra NAV.
- For det andre, ordningen er egentlig ingen tilskuddsordning. Det er en refusjonsordning der du kan få refundert ekstraordinære avløserkostnader.

Hva betyr så dette?

Jo for det første når du blir syk/skadet eller får barn så er pri. 1. Kontakt NAV og få klarhet i dine rettigheter der. Og NAV har mye kortere søknadsfrist enn landbruket. Er det snakk om sykepenger fra NAV så må du søke innen 90 dager etter første sykmeldingsdag. Kontakt med landbrukskontoret er pri. 2 da vår søknadsfrist er 365 dager etter siste sykmeldingsdag.

Når det kommer til selve søknaden, er det flere ting du som søker må ha et bevist forhold til. Men helt først før vi ser på selve søknaden, det er uten unntak du som søker som er ansvarlig for at informasjonen i søknaden er korrekt. Du kan gjerne søke hjelp hos regnskapsfører eller avløserlag men det er du som søker og du som står ansvarlig om det er feil informasjon i søknaden.

Så til menypunktene i søknaden:

1. Grunnopplysninger:
 - a. Her oppstår det sjelden problemer. Men sjekk her at kontonummer for utbetaling er korrekt. Er dette feil har du enten valgt feil organisasjonsnummer eller så må du inn på Altinn og endre.
2. Søknadsperiode og avløste:
 - a. Skriv inn sykdomsperioden og hvem som har blitt avløst
3. Avløsningsårsak:
 - a. Her velger du først årsak.
 - b. Deretter legger du inn hver enkelt sykmeldingsperiode og eventuell gradering. Viktig at periodene stemmer over ens med sykmeldingene og at det ikke er dager uten sykmelding. Har du opphold i sykmeldingene må det sendes inn flere søknader.
4. Inntekter til fradrag: Her er det mange fallgrubber.
 - a. Registrere første dag med sykepenger. Her skal du først svare på om du har fått eller kunne ha fått sykepenger. Merk at du også skal svare ja dersom du kunne ha fått sykepenger, men ikke har søkt NAV om sykepenger.
 - b. Andre inntekter/stønader/honorarer: Her skal du registrere alt du har av inntekter. Du skal også registrere om dette er månedsvise inntekter, årlige inntekter, timebaserte inntekter og så videre.
 - c. Årsaken til at dette skal registreres er att alle inntekter skal trekkes fra når tilskuddet beregnes.
5. Foretakets produksjon:

Her skriver du inn din gårds produksjon den dagen du ble sykmeldt.

6. Utgifter til avløser:

Dette er det andre menypunktet der vi opplever utfordringer. Her skal hver enkelt avløser eller avløserlag du benytter registreres.

- a. Avløsertype: Her oppstår det sjelden utfordringer.
- b. Arbeidsoppgaver: Dette punktet er også ganske rett fram. Vær obs på at i fall du leier entreprenør til traktorarbeid så er det kun mannskapskostnaden, ikke maskinkostnaden som kan refunderes. Derfor be om at mannskapstimmene spesifiseres på fakturaer fra leiekjørere.
- c. Fakturabeløp: Det som kan refunderes, er fakturabeløpet eks/mva. Men vær obs på at det som skal være med er bruttolønn, arbeidsgiveravgift, feriepengeavsetninger og eventuell yrkesskadeforsikring.
- d. Antall oppmøtedager: Her skal det føres opp antall dager avløseren har vært på gården, dersom du har hatt 2 avløsere på 1 dag, regnes dette fortsatt bare som 1 dag.
- e. Dokumentasjon: Dette er egentlig det viktigste punktet i hele søknaden. Her skal du som søker dokumentere at kostnadene du søker refusjon på, faktisk er oppstått innenfor sykmeldingsperioden. Dette betyr at vi trenger følgende:
 - i. Faktura
 - ii. Eventuell A-melding om du benytter egne ansatte avløsere
 - iii. Signerte timelister der dato, timer pr dag og om det er sykdomsavløsning eller ferie og fritidsavløsning klart går fram

Og hva betyr dette rent konkret?

- Du må kunne dokumentere at du har hatt ekstra utgifter i sykmeldingsperioden får å få refusjon. Du får ikke refusjon for antall sykmeldingsdager. Du får refusjon for faktiske kostnader i sykmeldingsperioden.
- Du må oppgi alle inntekter, stønader, honorarer med mer. Årsaken er at dette skal trekkes fra beløpet du får refundert.
- Du må selv kontrollere at informasjonen i søknaden er korrekt da det er du og ikke regnskapskontoret eller avløserlaget som står som ansvarlig. Som selvstendig næringsdrivende har du et stort ansvar for å kjenne regelverket for de ordningene du søker på. Du går ikke fri for ansvar ved å si at dette viste jeg ikke. Du er ansvarlig for feilinformasjon om du kjente til, eller burde ha kjent til at dette var feil.
- Når vi får inn søknader med feil må vi bestandig først rette søknaden, og deretter skrive en skriftlig vurdering på om det skal avkortes eller ikke. **Hovedregelen er at det skal avkortes tilsvarende merutbetalingen.** For eksempel om du gjør en feil som fører til at du kunne fått utbetalt 5 000 kr mer enn hva du har rett på, skal utbetalingen først reduseres med merutbetalingen (5 000 kr) deretter avkortes ytterligere 5 000kr.

I saksbehandlerrundskrivet står følgende formuleringer:

Første punktum – avkorting ved feilopplysninger

Hvis det er gitt feil opplysninger i søknaden som har eller kunne ha gitt grunnlag for mer tilskudd enn foretaket har rett til, så kan tilskuddet avkortes. Å unnlate å gi opplysninger er likestilt med å gi feil opplysninger. Avkorting innebærer at det tilskuddet søker ville fått etter de ordinære reglene blir redusert helt eller delvis som en reaksjon på kritikkverdige forhold fra søkers side. Avkorting er altså noe annet enn å kreve tilbake feilutbetalt tilskudd.

Det er kun der søker kan bebreides for feilen i større eller mindre grad at avkorting kan skje. Hvis den som ga feil opplysninger var i aktsom god tro, altså ikke kan lastes for feilen, skal det ikke avkortes i tilskuddet. Søker kan aldri sies å ha vært i aktsom god tro dersom det er unnlatt å opplyse om noe av det som etterspørres i søknadsskjemaet – heller ikke i de tilfellene avløserlaget eller regnskapsfører har bistått med utfyllingen av skjemaet. Søker har alltid det formelle ansvaret for eventuelle feil slike medhjelpere måtte gjøre

Ytterligere informasjon:

[Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel - Innlogging](#)

[Forskrift om tilskot til avløsning ved sjukdom og fødsel mv.](#)

[Forskrift om tilskudd til avløsning ved sykdom med videre – kommentarer til regelverk](#)